

A nemzetközi megfigyelők szerint, noha a magyar választások széleskörű választási lehetőséget nyújtottak a szavazóknak, a kormányzó párt jogtalan előnyt élvezett

BUDAPEST, 2014. április 7. – A 2014. április 6-i választások jól szervezettek voltak és a választópolgárok széleskörű választási lehetőséget kaptak, de számos tényező jogtalan előnyt biztosított a kormányzó pártnak, állították nemzetközi megfigyelők egy mai közleményben. Ezt jelzi az a hozzáállás is, amely nyomán megváltoztatták a választások jogi kereteit, szigorították a kampányszabályozást, a média részrehajló módon mutatta be az eseményeket, a kampányban pedig elmosódott a kormány és a kormányzó párt közötti különbség.

A választási rendszerben bevezetett jogi módosítások közül néhány üdvözlendő, ugyanakkor ezek elfogadása nélkülözötte a megfelelő tanácskozást és társadalmi egyeztetést, így aláasta a választási eljárási reformba vetett bizalmat, állították a megfigyelők. A parlamenti helyek 386-ról 199-re csökkentése általánosan támogatott változtatás volt, de az új választókerületek megalkotásának módját jelentős kritika illette, mely szerint a határok megrajzolása nem volt átlátható, és ebbe a folyamatba nem vonták be a társadalom szélesebb rétegeit, ugyanakkor felvetődik a „gerrymandering” lehetősége is.

A választást hatékonyan és átlátható módon bonyolították le az ezért felelős szervek. Míg a választási rendszer alsóbb szintjeinek szervei teljes közbizalmat élveztek, az állandó Nemzeti Választási Bizottság tagjainak kinevezése a jelenlegi politikai környezetben nem pártfüggetlen összetételhez vezetett, áll a közleményben.

A jelöltek regisztrációjának folyamata megfelelő volt, összesen 18 pártlista és 1531 egyéni jelölt indult el a 106 egyéni választókerületben.

A média függetlenségét formailag számos, különböző nyomtatott és elektronikus sajtótermék biztosítja, de a Fideszhez közvetve vagy közvetlenül kötődő tulajdon arányának növekedése és az állami hirdetések kizárólag egyes médiumokra való korlátozása aláasta a média sokszínűségét. Az új szabályozás a politikai hirdetések teljes hiányához vezetett az országos kereskedelmi csatornákon, és a szemlézett televíziós csatornákon a választási kampány bemutatása elfogult volt a kormánypárt irányában, ez pedig a kormánypárti hirdetések többségbe kerülésével, a jelöltek esetében pedig egyenlőtlen médiahozzáféréssel járt együtt.

Az új kampányfinanszírozási törvény elfogadása előrelépést jelentett ugyan, de egyes területek továbbra is szabályozásra szorulnak, például a harmadik fél által folytatott pártkampány, jegyezték meg a megfigyelők. A kampányköltség ellenőrzésének hiánya korlátozta a folyamat átláthatóságát és elszámoltathatóságát.

„A körülbelül 800 új törvényt és lényegi változást magával hozó jogi átalakítás példa nélküli,” mondta Audrey Glover, az EBESZ/ODIHR Korlátozott Választási Missziójának vezetője. „Az új változások némelyike pozitív, de más szabályozások gyengítik a fékek és ellensúlyok rendszerét, ráadásul minimális vagy semmilyen társadalmi egyeztetés vagy vita nem előzte meg elfogadásukat. Ez pedig meggyengítette az egész eljárást támogatását és a belé vetett bizalmat is.”

További információt az alábbi elérhetőségeken kérhet:

Thomas Rymer, EBESZ/ODIHR, +36 30 787 0176 or +48 609 522 266, thomas.rymer@odihr.pl

Andreas Baker, EBESZ Parlamenti Közgyűlés, +36 30972 1185 or +45 60 10 81 26, andreas@oscepa.dk